

Wymagania edukacyjne

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w podstawie programowej dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty podstawą programową (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w podstawie programowej wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas

których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Uczeń posiada w pełni wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, może uzyskać stopień celujący. Ponadto może aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

Wymagania edukacyjne

<p>Wymagania konieczne Spełnienie wymagań pozwała postawić ocenę dopuszczającą.</p>	<p>Z pomocą nauczyciela uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wymienia placówki działające na rzecz kultury, · tłumaczy zasady zachowania się w muzeum, · wskazuje zabytki znajdujące się w regionie, · podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, · wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym, · opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, · nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocień, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa), · wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje, · wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych, · wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance), · rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.), · tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt, · wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem, · uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe, · wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego, · nazywa niektóre gatunki filmowe, · wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów, · wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach, · podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych, · wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, · stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.
--	--

<p>Wymagania podstawowe</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, · wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne, · wymienia najcenniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie, · podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych, · wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, · opisuje elementy dzieła plastycznego, · tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych, · wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki, · omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża, · wyjaśnia najważniejsze podziały barw, · wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję, · przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji, · rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach, · wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy, · podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich, · tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego, · wymienia poszczególne rodzaje rzeźby, · dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje, · wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu, · projektuje przedmioty codziennego użytku, · wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej, · określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi, · omawia funkcję nowych mediów w sztuce, · rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografika i filmowca, · omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych,
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> · przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego, · stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża, · dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych, · prowadzi zeszyt przedmiotowy, · uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela, · stosuje się do zasad organizacji pracy, · przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, · aktywnie pracuje w grupie, · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, · przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.
--	---

<p>Wymagania rozszerzające</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, · podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, · wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie, · analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji, · wskazuje najbliższy skansen, · wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii, · omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, · charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki, · opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło, · wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji, · określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji, · rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji, · wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto, · tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki, · omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, · rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.), · charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty
--	---

	<p>do wykonania matrycy,</p> <ul style="list-style-type: none"> · wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną, · porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym, · wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną, · nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła, · wymienia cechy charakterystyczne sztuki nowych mediów, · stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych, · używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, · wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocień na rysunku, · dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej, · posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi, · porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach, · wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji, · omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji, · tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie, · dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną, · realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej, · wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym, · określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej, · prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy, · zachowuje koncentrację podczas lekcji, · uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, · organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, · efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, · przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
--	---

<p>Wymagania dopełniające</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka, · wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów), · zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,
--	--

- wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują,
- omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa,
- wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków,
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury,
- określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki,
- posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,
- bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,
- porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,
- omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału,
- opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie,
- wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym,
- określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów,
- opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje,
- analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki,
- omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocien, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach,
- określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu,
- świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej,
- przestrzega praw autorskich,
- potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,
- operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,
- wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,
- wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,
- posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego,
- stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na

	<p>przedmiotach,</p> <ul style="list-style-type: none"> · dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych, · wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie, · analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, · bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią, · prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie, · jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach, · organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, · efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, · przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
--	--

<p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, · uzasadnia swoje upodobania estetyczne, · ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu, · gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką, · wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach, · orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale), · uczęszcza do galerii, muzeów itp., · wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie, · ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata, · bierze czynny udział w zajęciach plastycznych, · analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania, · wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.), · wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań),
--	---

	<ul style="list-style-type: none">· aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,· zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,· wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),· przygotowuje się systematycznie do zajęć,· utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,· przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
--	--

**Roczny plan pracy z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”
Klasa IV**

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
1. Co widzimy i jak to pokazać?	1	- termin <i>język plastyki</i> oraz podstawowe terminy plastyczne w formie abecadła plastycznego: <i>linia, kontur, plama, walor, światłocień, barwa, gama barwna, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa</i> - elementy plastyczne w otoczeniu i w dziele sztuki - rola plastyki w tworzeniu estetycznego otoczenia - istota malarskiego patrzenia na otoczenie	- wskazuje i opisuje elementy abecadła plastycznego w najbliższym otoczeniu, - przedstawia w pracy plastycznej fragment najbliższego otoczenia z uwzględnieniem co najmniej jednego elementu języka plastyki, - określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu.	- wskazuje na fotografiach i reprodukcjach obrazów tworzące je elementy plastyczne, - wymienia przykłady estetycznego otoczenia i uzasadnia swój wybór, - omawia rolę środków plastycznych zastosowanych w odtworzeniu fragmentu otoczenia na płaszczyźnie, - twórczo posługuje się poszczególnymi środkami wyrazu podczas przedstawiania w pracy fragmentu najbliższego otoczenia.
2. ABC sztuki	1	- terminy: <i>sztuka, dzieło sztuki, twórczość,</i>	- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki, - wymienia dziedziny sztuki, - wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki,	- wyjaśnia, czym są sztuka i dzieło sztuki, - omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki, - tworzy wystawę samodzielnie

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		<p><i>mural, graffiti</i> - dziedziny sztuki: rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, fotografia, film, nowe formy sztuki - muzea i galerie jako miejsca gromadzące dzieła sztuki</p>	<p>- odszukuje w swoim otoczeniu ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej.</p>	<p>wykonanych fotografii ukazujących ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej ze swojego otoczenia, - tworzy przestrzenną pracę plastyczną, wykorzystując różne przedmioty i tworzywa.</p>
<p>3. i 4. Linia i punkt</p>	2	<p>- terminy: <i>linia, punkt, kontur, kontrast</i> - rodzaje oraz zastosowanie linii i punktu w rysunku - linia jako środek wyrażania formy, faktury i przestrzeni - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych linii i punktów</p>	<p>- wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w rysunku, - podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest kontur, - tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku, - z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.</p>	<p>- stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk, - posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę z wyobraźni, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodność linii i punkty, - określa rolę środków plastycznych użytych przez siebie w pracy plastycznej.</p>

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
5. Linie i punkty a sztuka prehistoryczna	1	- ramy czasowe prehistorii - prehistoryczne malarstwo, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka najdawniejsza w muzeach	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki prehistorycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki prehistorycznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki prehistorycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną, twórczo interpretując temat.
6. Plama	1	- termin <i>plama</i> - rodzaje plam - plama jako środek wyrażania barwy, kształtu, powierzchni i rodzaju oświetlenia	- określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni), - tworzy różne rodzaje plam, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych plam.	- stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - porównuje dwa dzieła wskazane przez nauczyciela pod kątem zastosowanych plam.

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
7. Płaskie plamy barwne a sztuka Egiptu	1	<ul style="list-style-type: none"> - termin: <i>piramida, sarkofag, hieroglify, mumia, papirus</i> - ramy czasowe sztuki starożytnego Egiptu - malarstwo, rzeźba, architektura starożytnego Egiptu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka egipska w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnego Egiptu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - wymienia przykłady wytworów sztuki starożytnego Egiptu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu, twórczo interpretując temat.
8. i 9. Barwy podstawowe i pochodne	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>barwy podstawowe, barwy pochodne, barwy czyste</i> - koło barw - podział barw na podstawowe i pochodne - zasady łączenia barw podstawowych w celu uzyskania barw 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są barwy czyste, - wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne, - z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych barw, - podaje sposoby otrzymywania poszczególnych barw pochodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest model koła barw, - opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych, - poszukuje w działaniach plastycznych zestawień kontrastowych w grupie barw czystych, - uzyskuje zamierzony odcień w wyniku mieszania określonych barw, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych barw, - wykorzystuje barwy podstawowe i pochodne w działaniach plastycznych.

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		pochodnych		
10. Tworzę przez cały rok – Ozdoba narodowa	1	- formy sztuki użytkowej - kontrasty barwne	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny według własnego pomysłu.	- tworzy według własnego pomysłu element dekoracyjny odznaczający się starannością wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów.
11. i 12. Barwy dopełniające i złamane	2	- terminy: <i>barwy dopełniające</i> , <i>barwy złamane</i> - zasady łączenia barw w celu uzyskania barw złamanych - efekt łączenia barw dopełniających - wpływ barw dopełniających i złamanych na ekspresję pracy plastycznej - tworzenie pracy plastycznej z wykorzystaniem barw czystych, w tym dopełniających	- wymienia pary barw dopełniających, - klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych, - podaje sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych, - uzyskuje kilka barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, - stosuje niektóre barwy złamane i dopełniające w działaniach plastycznych, - z pomocą nauczyciela wymienia barwy złamane i dopełniające występujące w określonej reprodukcji dzieła, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- uzyskuje różnorodne odcienie barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, - wskazuje i nazywa barwy czyste, złamane i dopełniające występujące w wybranej reprodukcji dzieła, - wykorzystuje barwy dopełniające i złamane w działaniach plastycznych, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie.

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
13. Barwy ciepłe i zimne	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>barwy ciepłe, barwy zimne</i> - podział barw na ciepłe i zimne - wpływ barw ciepłych i zimnych na ekspresję pracy plastycznej oraz na samopoczucie człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia barwy ciepłe i zimne, - określa daną barwę jako ciepłą lub zimną, - rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych, - wskazuje niektóre barwy ciepłe i zimne na wybranej reprodukcji obrazu, - wykonuje pracę z zastosowaniem barw zbliżonych pod względem temperatury. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, - wymienia barwy zastosowane przez siebie w pracy malarskiej i odpowiednio klasyfikuje je do grupy barw ciepłych lub zimnych, - dobiera barwy ciepłe i zimne stosownie do tematu pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem użytych barw ciepłych i zimnych, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw ciepłych i zimnych.
14. Tworzę przez cały rok – Kartka na Boże Narodzenie	1	<ul style="list-style-type: none"> - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - graficzne formy użytkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - wykonuje graficzną formę użytkową, korzystając z podanych propozycji. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje graficzną formę użytkową według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - wykorzystuje w swojej pracy różnorodne techniki, narzędzia i właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
15. i 16. Techniki rysunkowe	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>technika rysunkowa, komiks, szkic, fiksatywa</i> - rodzaje technik rysunkowych - podstawowe narzędzia i 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje technik rysunkowych, - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe, - stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe, - z pomocą nauczyciela omawia wybrane dzieło pod względem zastosowanej techniki rysunkowej, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych, - dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy, - wyjaśnia na podanych przykładach, czym różnią się ślady narzędzi na powierzchni gładkiej i porowatej oraz mokrej i śliskiej, - porównuje dwa wybrane dzieła pod względem zastosowanych technik rysunkowych,

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		podłoża rysunkowe oraz ich zastosowanie - tworzenie pracy plastycznej w określonej technice rysunkowej		- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie.
17. Techniki malarskie. Technika akwarelowa	1	- terminy: <i>technika malarska</i> , <i>pigment</i> - rodzaje farb - rodzaje technik malarskich - cechy techniki akwarelowej - narzędzia i podłoża stosowane w technice akwarelowej	- wyjaśnia, czym jest pigment, - wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich, - wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej, - określa funkcję typowych narzędzi używanych w technice akwarelowej, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice akwarelowej, - maluje pracę w technice akwarelowej według wskazówek nauczyciela.	- wyjaśnia, od czego zależy nazwa techniki malarskiej, - tłumaczy, jakie znaczenie ma rodzaj podłoża w malarstwie akwarelowym, - opisuje efekty malarskie, które można uzyskać dzięki technice akwarelowej, - twórczo stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki akwarelowej, - na podstawie wykonanej pracy omawia sposób malowania akwarelami, - porównuje dwa wybrane dzieła wykonane w technice akwarelowej pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego.
18. i 19. Techniki temperowa i plakatowa oraz gwasz	2	- terminy: <i>enkaustyka</i> , <i>ikona</i> - cechy technik temperowej i plakatowej oraz gwaszu - narzędzia i podłoża w	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice temperowej lub plakatowej,	- poprawnie stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki temperowej, plakatowej lub gwaszu, - określa, czym się charakteryzują farby temperowe, plakatowe i gwasze, - na podstawie prac wykonanych farbami temperowymi i plakatowymi porównuje sposoby malowania w tych technikach,

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		<p>technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ikona jako przykład malarstwa temperowego - tworzenie pracy plastycznej w technice plakatowej lub temperowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje pracę plastyczną w technice plakatowej lub temperowej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - twórczo stosuje techniki temperową i plakatową w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest ikona, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w technice plakatowej lub temperowej, twórczo interpretując zadanie, - opisuje wpływ techniki temperowej na wygląd dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy.
<p>20. Tworzę przez cały rok – Upominek na walentynki</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy użytkowe - techniki, narzędzia i materiały rzeźbiarskie oraz dekoratorskie 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - wykonuje prostą formę użytkową, korzystając z podanych propozycji, - wykorzystuje określone techniki i materiały rzeźbiarskie. 	<ul style="list-style-type: none"> - starannie wykonuje prostą formę użytkową w dowolnej technice rzeźbiarskiej, - tworzy z wyobraźni prostą formę rzeźbiarską, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów.
<p>21. i 22. Technika pastelowa</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - cechy charakterystyczne techniki pastelowej - rodzaje pasteli - narzędzia i podłoża stosowane w technice 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej, - podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych, - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową, - wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje narzędzia i podłoża w technice pasteli olejnych, - opisuje efekty wykorzystania określonego podłoża w technice pastelowej, - twórczo stosuje technikę pasteli olejnych w działaniach plastycznych, - porównuje wybrane dzieła pod kątem uzyskanych efektów malarskich w technice pastelowej,

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		<p>pastelowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie pracy plastycznej w technice pastelowej 	<p>reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki pastelowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w technice pastelowej, twórczo interpretując zadanie, - omawia własną pracę wykonaną pastelami olejnymi pod kątem uzyskanych efektów plastycznych.
<p>23. Pozostałe techniki malarskie</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>terpentyna, laserunek, werniks</i> - cechy technik akrylowej i olejnej - narzędzia i podłoża stosowane w technikach akrylowej i olejnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach akrylowej i olejnej, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach akrylowej i olejnej - omawia z pomocą nauczyciela wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki akrylowej lub olejnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym się charakteryzują farby akrylowe i olejne, - twórczo stosuje technik akrylową w działaniach plastycznych, - opisuje wpływ techniki akrylowej lub olejnej na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy.
<p>24. Różne techniki malarskie a sztuka antyczna</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>malarstwo wazowe, fresk, mozaika</i> - ramy czasowe sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu - malarstwo, rzeźba, architektura starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki antycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki antycznej, - wymienia przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu, twórczo interpretując temat.

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		Grecji i starożytnego Rzymu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka antyczna w muzeach		
25. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - formy użytkowe - estetyczne kształtowanie otoczenia	- planuje poszczególne etapy pracy, - tworzy dekorację świąteczną, korzystając z podanych propozycji.	- tworzy dekorację świąteczną według własnego pomysłu, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów.
26. Techniki mieszane – farby wodne i pastele	1	- termin <i>techniki mieszane</i> - charakterystyka technik mieszanych - łączenie farb wodnych z pastelami - zastosowanie	- wyjaśnia, czym są techniki mieszane, - wymienia rodzaje technik mieszanych, - określa, na czym polegają wybrane techniki mieszane, - wykonuje pracę w technice mieszanej (farby wodne i pastele), korzystając ze wskazówek nauczyciela.	- wyjaśnia, czemu służy stosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych, - wybiera daną technikę mieszaną dla najlepszego wyrażenia tematu pracy i własnych emocji oraz analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych.

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		technik mieszanych w działaniach plastycznych		
27. Techniki mieszane – malowanie i drapanie	1	- termin <i>sgraffito</i> - zastosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych - technika wydrapywanki	- wyjaśnia, czym jest <i>sgraffito</i> , - stosuje technikę wydrapywanki, korzystając ze wskazówek nauczyciela.	- eksperymentuje z łączeniem różnych technik w celu uzyskania nowych rozwiązań plastycznych, - twórczo i samodzielnie wykorzystuje technikę wydrapywanki, - na podstawie wykonanej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy w technice wydrapywanki.
28. i 29. Kolaż	2	- terminy: <i>kolaż</i> , <i>fotokolaż</i> - cechy charakterystyczne kolażu i fotokolażu - zastosowanie kolażu w działaniach plastycznych	- wyjaśnia, czym jest kolaż, - wymienia niektóre materiały stosowane w kolażu, - tłumaczy, w jaki sposób tworzy się kolaż, - próbuje wskazać materiały zastosowane w wybranej pracy w technice kolażu, - wykonuje pracę w technice kolażu z dowolnych materiałów, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- określa, co decyduje o wyborze materiałów do wykonania kolażu, - omawia określoną pracę w technice kolażu pod kątem zastosowanych materiałów i barw oraz ich wpływu na wymowę dzieła, - tłumaczy, na czym polega wykonywanie fotokolażu, - wykonuje pracę w technice kolażu z odpowiednio dobranych do tematu materiałów, twórczo je zestawiając w celu uzyskania niestandardowych efektów wizualnych, - na podstawie własnej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy podczas tworzenia kolażu.
30. Tworzę przez cały rok – Prezenty dla mamy i taty	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy,	- planuje poszczególne etapy pracy, - tworzy pracę na określony temat z proponowanych elementów.	- tworzy pracę na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu, dbając o estetykę wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów i różnych

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania	Odniesienia
			podstawowe	ponadpodstawowe
			Uczeń:	
		barwy, kształtu - wykorzystanie technik rysunkowych, malarskich i mieszanych		technik plastycznych.

Opracowanie: Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak